Helsinki, 28.1.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: HE 264/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

NETSIN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ 264/2018vp

Nets kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja antaa lausuntonsa otsikossa mainitussa asiassa.

Nets on vuosikymmenten ajan (Luottokunnan ajoista lähtien) ollut keskeisessä roolissa Suomen digitalisoitumisessa, erityisesti maksamisen alalla. Pohjoismaisella tasolla Nets-konsernilla on vankka jalansija myös sähköisessä tunnistamisessa ja sähköisessä allekirjoittamisessa, Nets pitää yllä esimerkiksi Tanskan ja Norjan kansallisia sähköisen tunnistamisen järjestelmiä sekä tarjoaa tunnistamis- ja allekirjoituspalvelut Tanskan kansalliselle sähköiselle eBoks -portaalille. Viestintävirasto myönsi hiljattain Netsin vahvan tunnistamisen palvelulle tunnistusvälityksen varmuustason ”Korkea”, ensimmäisenä välityspalveluna Suomessa.

1 Yleistä

Nets pitää hallituksen esityksen tavoitteita kannatettavina. Vahvan sähköisen tunnistamisen markkinan kehittyminen Suomessa on tärkeä tavoite. Uusien palveluiden ja palveluntarjoajien pääsy tunnistamisen markkinoille edesauttaa markkinan kehittymistä ja luo pohjan hyvin toimivalle tunnistamisen markkinalle.

Luottamusverkoston toiminta ei voimassaolevan lainsäädännön aikana ole käynnistynyt toivotulla tavalla, joten näemme positiivisena uusien säännösten mahdollisimman pikaisen voimaantulon. Nets myös esittää, että Liikenne- ja viestintävirastolla olisi nopeat ja tehokkaat keinot puuttua tilanteisiin, joissa lain tavoitteet eivät luottamusverkoston jäsenten erilaisten näkemysten vuoksi toteudu.

2 Kohtuulliset ja syrjimättömät ehdot

Nets kannattaa 12 a §:ssä todetun mukaisesti sitä, että käyttöoikeus tunnistuspalveluun tulee antaa viipymättä välityspalvelun tarjoajille. Pidämme myös tärkeänä sitä, että välityspalvelun tarjoajia tulee kohdella syrjimättömästi ja käyttöoikeus antaa kaikille välityspalvelun tarjoajille samoilla ehdoilla kuin tunnistusvälineen tarjoaja antaa käyttöoikeuden omalle tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvalle välityspalvelun tarjoajalle.

Syrjimättömyyden lisäksi on tärkeää, että käyttöoikeus perustuu kohtuullisiin ehtoihin eikä välityspalvelun tarjoajan vastuulle voida siirtää tunnistusvälineen tarjoajan, asiointipalvelun, tunnistusvälineen haltijan tai muun kolmannen vastuulla olevia asioita.

3 Käyttöehdot ja tiedonantovelvollisuus

Nets pitää tärkeänä sitä, että 12 b §:ssä tarkoitettuihin toimitusehtoihin voidaan sisällyttää yksinomaan luottamusverkoston toteuttamiseksi välttämättömiä ehtoja. Ylimääräiset vaatimukset ja rajoitukset vaikeuttavat sopimusten tekemistä asiointipalveluiden kanssa ja siten koko tunnistamismarkkinan kehittymistä.

Nets näkee ongelmallisena sen, että vahingonkorvausvastuuta koskevat ehdot määrittää yksipuolisesti tunnistusvälineen tarjoaja toimitusehdoissaan. Nets olisi toivonut, että vastuita olisi voitu selkeyttää lailla. Tärkeintä on kuitenkin se, että syrjimättömyys- ja kohtuullisuusvaatimuksilla voidaan rajoittaa tunnistusvälineen tarjoajan, asiointipalvelun tai tunnistusvälineen haltijan vastuulla olevien asioiden siirtäminen välityspalvelun tarjoajalle. Näkemyksemme mukaan tällaiset toiselle sopijapuolelle tai kolmansille kuuluvat vastuut olisivat esityksessä tarkoitettuja toista osapuolta syrjiviä ja kohtuuttomia ehtoja.

Syrjimättömyyden ja kohtuullisuuden periaatteet tulee huomioida myös tunnistusvälineen tarjoajan ja välityspalvelun tarjoajan välisessä suhteessa silloin, kun tunnistusvälineen tarjoaja pyrkii rajoittamaan vastuitaan. Vastuunrajoitukset eivät saisi olla yksipuolisia ja siten toista sopijapuolta syrjiviä taikka toiselle osapuolelle kohtuuttomia.

4 Estot ja rajoitukset

Kannatamme hallituksen esityksessä todettua periaatetta tunnistusvälineiden yleiskäyttöisyydestä, sillä erilaiset rajoitukset vaikeuttavat vahvan sähköisen tunnistusmarkkinan syntymistä. Mahdollisten rajoitusten pitäisi aina olla perusteltuja. Jollei rajoituksia ole toteutettu teknisesti, ne pitäisi olla tarkkaan kuvattuina käyttöoikeuden toimitusehdoissa. Mahdolliset muutokset ja lisärajoitukset tulisi kohtuullisessa ajassa kirjallisesti ilmoittaa välityspalvelun tarjoajille, jotta ne voivat huomioida rajoitukset asiointipalveluille tarjoamassaan välityspalvelussa.

NETS DENMARK A/S, SUOMEN SIVULIIKE

Matti Villikka
Account Director